

Girona

Marcel Riera va néixer a Badalona l'any 1956. Viu des de fa quinze anys a Premià de Dalt, on anima el grup P de Poesia. És llicenciat en filologia romànica. Ha publicat *La ciutat possible* (1999) i *Lluny* (2006). Té a impremta *L'edat del coure*. És funcionari del Parlament de Catalunya, on porta les relacions internacionals. El fet que estigui casat amb una gironina explica alguns d'aquests versos. I que un dia es trobés un senyor recitant un poema de Josep Carner dalt d'una tarima a la plaça Mercaders explica que ara apareguin aquí.

Nocturn de primavera

Vaig sentir el primer gran xoc de la meua vida quan de sobte Girona se'ns presentà amb tota la seva impressionant monumentalitat. Fou com una fuetada.

Josep Pla, *Primera volada*.

Assegut en un banc de fusta de la plaça Josep Pla, miro com la meua filla baixa pel tobogan. S'encenen els llums a les finestres. Quatre piles de llibres enormes i metàl·lics darrere meu, un trist xiprer i una olivera volen ser un monument a l'escriptor. Aquell octubre de l'any set, ensopit pel viatge, no és això el que veu quan entra a Girona: fou Pedret sota la pluja i, allí al davant, la nau de la Catedral sota l'arc net de la tartana i l'agulla de Sant Feliu, de dret al cel. Meravelles massisses que es revelen tot d'una.

Toquen tres quarts de nou al Mercadal. Ressonen les campanes a dins de la plaça tancada, com el trot d'aquella euga sobre l'empedrat moll. El gòtic majestàtic cau massa lluny i el temps no aconsegueix posar les coses al seu lloc. Als gronxadors els nens arronsen les cametes i després les estiren per agafar embranzida. Pla escriu que aquell dia es va sentir clavet, com la perdiu parada per un gos. La primera volada pot ser això: un so de ferradures, una visió sobtada, un trapezi al capvespre, els traços dels records que un dia quedaran.

Bateig a Sant Ferriol

Brillen els camps benèvolos. Sense buscar-la, hi trobo la perfecció: als boscos que pels vessants s'enfilen i al caient d'un groc pàl·lid de les bales de palla. Xiscles de nens mudats que persegueixen globus. Encara no ha arribat l'estiu però el llenguatge diu que sí: parla el fang marcat per les roderes resseques dels tractors, parla amb signes la cua del cavall que pastura, xiuxiuegen els fils de l'electricitat quan rompen la llum obliquament. Cap on les muntanyes s'alzinen, un remolí d'ocells que només planen. Plega la tarda allargassant-se com el cuc sobre l'herba, una perfecció inútil i, per tant, més completa. Els pallassos se'n van amb perruques vermelles dins d'una furgoneta, vorejant els turons cap a la carretera i el món. Ran dels camins les cireres bateguen sota el vel de les xarxes.

..... Marcel Riera

14 d'abril, Divendres Sant, a Girona

*Aquest món és una xarxa de processons
que s'entrecreuen, es barregen, passen.*

Josep Pla

Manaies sense camps de batalla, creients no practicants o ni tan sols creients que miren pels forats retallats de les vestes. Avui fa setanta-cinc anys de la proclamació de la mitificada República. Per això al terrat del Museu oneja la bandera d'aquell règim efímer, sequaç de les tavernes més que de les esglésies, dos indrets que s'assemblen. Només trenca el silenci *Roxanne*, la melodia que s'escapa del bar allà a Ballesteries, una contemporània Maria Magdalena que es plany perquè no hi compten en una processó tan llarga que Jesús Flagel·lat hi desfila tres cops. Soldats romans donen fe de l'Imperi que va deixar més rastre i l'olor de Netol reverbera als escuts de llautó daurat. Sant Galdric i Sant Isidre, Santa Faç i Dolors –confraries obscures– fan la viu-viu malgrat que canviïn els règims i el repic de les llances ens sembli incompatible amb l'antiga bandera.

Carner i el Tarlà

A Narcís-Jordi Aragó, també rapsoda

Seguim el Tarlà fins al final de la Rambla, al carrer Argenteria, on l'enfilen a una corda entre balcó i balcó i –esbravat un pregó que ve a dir que no podem tornar enrere– algú ha fet girar la manovella i el beneitó que un dia va alegrar el veïnat fa el primer capgirell i un altre i un altre, com en la contarella, desmanegat, tot pell i ossets durant la pesta bubònica. Però no hi ha canyes verdes, en feixina, com diu la crònica i, en canvi, alguns joiers encara hi són –ves per on– i fan obres d'ampliació, de tants tarlans com hi arriba a haver de carn i ossos, de tants abats de boigs que vénen i van travessant el riu, i que de llegendes no en saben re.

I passo per una placeta on, sobre una tarima de fusta, un senyor polit va llegint versos del llibre que duu a la mà. És un poema melangiós que rima, la rutina d'un home que enyora el seu país i vibra perquè no hi pot tornar mentre passeja per la ciutat civilitzada que l'acull –ara un canal argentat, ara una llarga avinguda– i es conforma quan els nens l'anomenen *el senyor de cada dia*. Com el llenç d'una absència ara aquesta placeta amb les quatre cadires a tocar del xivarri; com un clap que només albires quan ja hi ets. Desmanegat, amb esquellerincs de joglar i el cap de fusta, vinga fer giravoltes el Tarlà.

Nit de Nadal a Girona (Audeniana)

Érem a la nit de Nadal
i l'Onyar lentament baixava.
Ben junts a l'ombra d'un fanal
el fred i l'enyor s'abraçaven.

Més enllà d'històries antigues,
darrere el vel d'aquesta nit
i de les panses i les figues
s'amagava el cor del neguit.

El campanar sap i no diu
allò que ara és i no serà
i les carpes al fons del riu
guarden el seu secret —en va.

I el corrent murmura els primers
versos de la maledicció.
S'esfumen les bruixes de Llers
amb fumerols i fogueró.

És la dècima prohibida
que ningú no pot recitar.
Desemmascara la mentida
aquella tonada que fa:

«Aquest amor que ara fulgura
de cor en cor i de botiga
en botiga, aquesta malura
que avui infecta el cor i triga

tot un any a tornar; la falsa
promesa de bondat eterna
i la cantarella que exalça
la llum de la fràgil llanterna,

i aquest embafament de molsa
que es torna un engany que fa mal...
Sigui lloat el qui s'espolsa
el fals esperit de Nadal!».

Però els pessebres dormen el son
dels àngels i els bens i els pastors,
i els ponts sobre el riu fan non-non
damunt del corrent escumós.

Ningú no sent l'avís, ningú
no escolta res enllà del Call.
I la nit més freda s'endú
la gent cap a missa del Gall.

Però de sobte el seu cant s'esquerda
i fa tremolar la muralla
i als prats s'engelabreix la userda
mentre el Ter bramula i no calla.

I els manaies agafen vida
i s'estremeixen els xiprers;
entenebreixen la mentida
eixams de mosques a milers.

Fins el Güell, tan quiet, sobreix.
I el Galligants esdevé un llac
i a la paret, pintat amb guix,
un rellotge va fent tic-tac.

Passen els minuts i els segons,
les campanes toquen les dotze.
La foscor va de genollons,
callen els rius i el mal s'esbotza.

I a poc a poc una boirina
s'estén sobre els teulats i els cors,
que posa la pell de gallina
però els fa més tendres, més forts.

Per això després d'aquesta nit
ens queda un pòsit de basarda.
De l'amenaça de l'oblit
un pensament ens en resguarda.

Dormia Girona, dormien
els pessebres i les cançons.
I les mosques també dormien.
Dormia el mal de genollons.

El campanar de Sant Feliu
mirava el de la Catedral.
A sota els ponts i amb un xiu-xiu
tots els rius baixaven, com cal.